

پرسش با و پاسخ با و اثره محرم خلوص یاران اباعبدالله

بسمه تعالی

چرا امام حسین(ع) در مسیر راه سعی در جداسازی کسانی که به همراه ایشان آمده بودند، داشتند و همین امر موجب شد بسیاری از همین افراد از کاروان امام(ع) جدا شده و تنها تعداد اندکی برای یاری ایشان باقی بمانند؟

پاسخ این است که بعضی از افرادی که با امام(ع) راهی کوفه شدند، به خیال آن که امام(ع) به شهری آرام و آماده اطاعت می رود و آنجا حکومت خود را به راه می اندازد، به دنبال آن حضرت به راه افتادند و وقتی خبر شهادت مسلم و دیگر سفیران امام(ع) به آنها رسید، بسیاری از آنان امام(ع) را ترک کردند.

دلیل غربالگری امام(ع) را در اهداف امام(ع) برای قیام می توان جستجو کرد زیرا امام(ع) با هدف امر به معروف و نهی از منکر و اصلاح امت جدشان قیام کردند. که این به معنی اصلاح همین مردم بود که اهدافشان تنها در دنیا خلاصه می شد و حاضر بودند برای منافع خود و حفظ جان خود و خانواده شان بزرگترین ذلت ها را بپذیرند. بنابراین با این شرایط، امام(ع) چگونه می توانستند با کسانی حرکت کنند که این رذایل اخلاقی و باطنی را داشتند؟

علاوه بر این، همین افراد می توانستند وسیله ای برای شکست نهضت امام(ع) و به ثمر نرسیدن اهداف ایشان شوند. در سوره توبه، آمده است که ﴿و اگر برای بیرون رفتن (به سوی میدان نبرد) تصمیم جدی داشتند، مسلماً برای آن، ساز و برگ آماده می کردند، ولی خدا (به سبب سستی اراده و نفاقشان)، برانگیختن آنان را (به سوی میدان نبرد) خوش نداشت، پس آنان را از حرکت باز داشت و (انگار به آنان) گفته شد: با

نشستگان (در خانه ها که به علتی معذور در جنگند) بنشینید ﴿اگر (هم) با شما بیرون می آمدند، جز شرّ و فساد به شما نمی افزودند و مسلماً خود را برای سخن چینی در میان شما قرار می دادند تا (برای از هم گسستن شیرازه سپاه اسلام) فتنه جویی کنند...﴾ (آیه ۴۶ و ۴۷ سوره توبه).

بنابراین مشخص است که وجود افراد ناخالص در میدان نبرد بالاخص برای نبردی که خواهان رسیدن به اهداف متعالی است، علاوه بر مشکلات ظاهری همچون سستی در جنگیدن و تفرقه در سپاهیان و شایعه پراکنی، می تواند اهداف آن نبرد و قیام را هم ضایع سازد. در نتیجه امام(ع) خواهان جدا سازی افراد خالص از ناخالص که با نیت دنیوی گوناگون آمده بودند، بودند طوری که می بینیم وقتی امام(ع) در شب عاشورا با یاران خود صحبت می کنند و از آنها می خواهند که او را ترک کنند و با دشمن تنها بگذارند، یاران ایشان که دیگر تنها یاران خالص هستند، از ترک ایشان امتناع کرده و بیان می دارند که «چرا این کار را بکنیم؟ آیا برای اینکه بعد از تو زنده بمانیم؟ خداوند هرگز چنین روزی را نیاورد.» و در این زمان حتی یک نفر هم از سپاه امام(ع) جدا نشدند و جالب آنکه به دلیل روشننگری های امام(ع) و یاران باوفای ایشان، تعدادی از افراد دشمن هم بر نفس خود غلبه کرده و به یاری امام(ع) شتافتند (همچون حرّ و ۳۲ نفر از لشکر دشمن که به امام(ع) پیوستند). که این خود یکی از پیروزی های آن نهضت که هدفش امر به معروف و نهی از منکر بود، محسوب می شود.

(منابع: حماسه حسینی - شهید مطهری، سیره پیشوایان - مهدی پیشوایی)

شوریده سرمی که شرح ایمان می کرد
هفتاد و دو فصل سرخ عنوان می کرد

بانای بریده نیز بر منبرنی
تفسیر خجسته ای ز قرآن می کرد